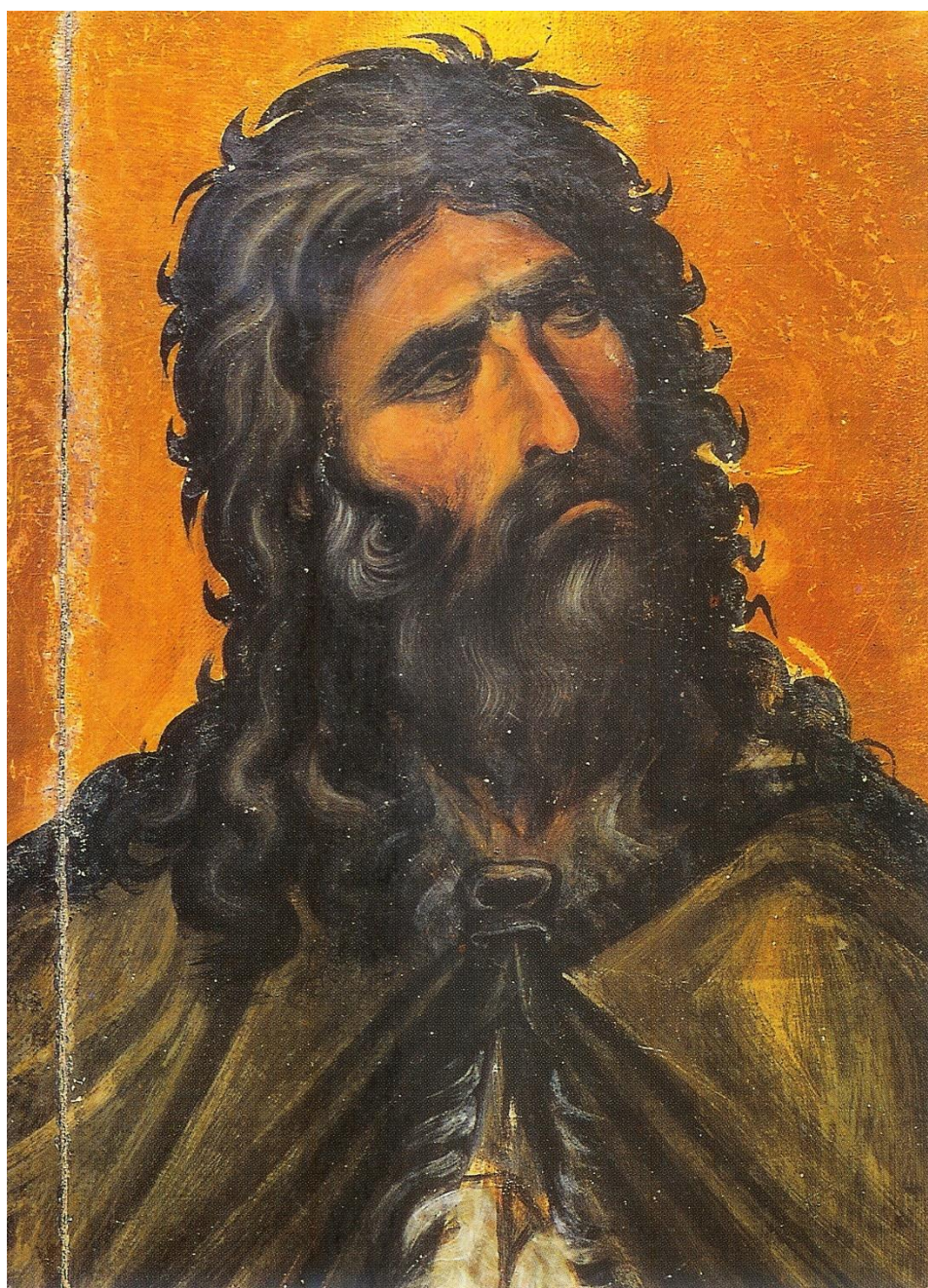
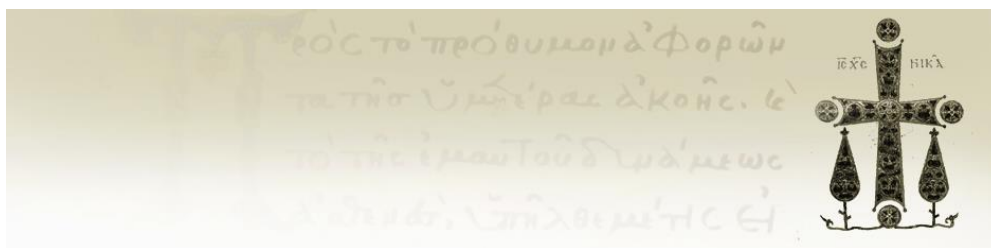

Svátek svatého proroka Eliáše Thesbitského (II.)

**Podle díla (†) archim. Georgia
Grigoriatského**

**V Bohu zesnulého igumena Posvátného monastýru sv. Řehoře
na Svaté Hoře Athos**

Hledejme Hospodina v „hlasu tichého vánku“ jako svatý prorok Eliáš Thesbitský!

Mnozí svatí muži, kteří žili v době před příchodem Pána Ježíše Krista, byli „ozdobeni různými dary Ducha Svatého“ jako např. svatý prorok Eliáš, jehož církevní památku si dnes připomínáme.

Starec Georgios říká, že kromě obecných či jinak společných charakteristik s dalšími světci a „lidmi Božími“, měl svatý prorok Eliáš jednu zcela specifickou vlastnost: byl totiž člověkem, který pro zachování Boží spravedlnosti, Božích svatých přikázání a za víru v pravého Boha vykonal nesmírný a vpravdě heroický zápas.

„Mnohokrát během svého života se dostal do nebezpečí, ale neuspokojil se do té doby, dokud neviděl, že začala opět převládat Boží vůle, spravedlnost, Boží přikázání a víra v pravého Boha.“

Svatý Boží prorok Eliáš působil v době, kdy se izraelský národ, nutno říci vlastní chybou, ocitl ve velmi těžké situaci. Opouštěl tradici svých Otců, víru v pravého a jediného Boha, pro Nějž měl tolik důkazů a zázraků, a oddával se duchu zesvětštění a modernismu, tzn. že podléhal náboženským a ideologickým vlivům přicházejícím do Izraele od sousedních národů...

Král Achab a další významní představitelé Izraele se snažili být zadobře se svými sousedy, uzavírat s nimi dohody o přátelství a míru, aby si tím zajistili územní celistvost izraelského státu. Také proto si král Achab nevzal za ženu někoho z izraelského národa, nýbrž Jezábel, ženu, „která se klaněla modlám“.

Tato žena se díky své lstivosti a prohnanosti pokoušela působit nejen na svého muže, nýbrž jeho prostřednictvím i na celý izraelský národ. Zneužila svého postavení a zaváděla mezi lidmi pohanství, tj. modloslužebnictví, s cílem nahradit místní, tradiční náboženství a víru Izraelců jinými, pohanskými obyčeji.

V těchto úslovích se Izraelci rozhodli měnit své tradice, nahrazovat je modloslužebnictvím, v důsledku čehož začali zapomínat na víru v jediného Boha svých Otců.

Toto vše pozoroval svatý prorok Eliáš s velkou bolestí v srdci. „Viděl, že pokud se lid vzdálí od pravého Boha, ztratí své požehnání a bude muset snášet těžký úděl.“

„Byl to muž v chlupatém plášti a bedra měl opásaná koženým pásem.“

„To byl Eliáš Thesbitský.“

(2 Král 1,8)

Svatý prorok Eliáš neměl na výběr, jeho svědomí mu nedovolovalo zůstat k tomu všemu lhostejným. A také proto krále Achaba i izraelský lid za jejich bezbožné skutky kritizoval a současně žádal, aby se navrátili „k víře v Boha svých Otců“.

Lidé ho však neposlouchali, a proto se prorok Eliáš stal ještě horlivějším, plamennějším, ba dokonce výhružnějším.

Následovalo jeho pronásledování, kdy se musel schovávat na opuštěných místech, v pustinách a na horách, aby se zachránil před posedlostí svých pronásledovatelů.

„Jeho horlivost pro Boha však působila to, že se stával ještě nebojácnějším, neotřesitelnějším, takže se svatý prorok Eliáš opět vracel zpět, aby znovu a znovu

připomínal svému vládci jeho prohřešky.“

A pak byl svatý prorok Eliáš opět donucen uniknout, opět se stával terčem mstivého pronásledování, opět byl jeho život ve smrtelném ohrožení. Celý jeho život se stával řadou pronásledování, úniků, skrývání, ale rovněž mu byla sesílána velká Boží blahodat a smělost, aby ve svém duchovním zápase a poslání nadále pokračoval, neboť si nepřál nic jiného, než aby opět zazářila mezi lidmi víra v pravého Boha izraelského národa.

„První, co rezonovalo ve svědomí proroka Eliáše byl *Bůh* a *Pravda*, díky čemuž získal dar činění zázraků, velmi silný dar divotvorectví. Ve Starém zákoně není jiného muže, jehož modlitba by měla tak velkou smělost před Bohem a mohla činit tak hrozné (rozuměj „hrůzu budící“) zázraky...“

Zdá se, jak říká starec Georgios, že právě díky tomu, jak byl prorok Eliáš velmi věrným Bohu, mimo jiné i proto, že si nepřál žádné ústupky v náboženském životě svého národa, ale naopak „žádal sám od sebe a od svých soukmenovců dokonalý náboženský život, dokonalost a plné zasvěcení se pravdivému Bohu, že mu Bůh dal tento dar činění zázraků, aby svatý prorok mohl činit tak neobyčejná znamení“.

V době, v níž dnes žijeme my, je osobnost proroka Eliáše obzvláště důležitá a potřebná. My všichni se totiž dostáváme do nebezpečí být strženi podobnými proudy, jaké se nacházely v době, kdy žil prorok Eliáš. „A proto se každý z nás snažme,“ jak nás vybízí starec Georgios, abychom v našem vlastním okruhu života byli stejně tak nesmiřitelní, jak byl prorok Eliáš. „Nesmiřitelní k hříchu, neústupní ve víře, díky čemuž získáme hojnost Boží blahodati, jak se jí dostalo také proroku Eliášovi.“

Pro nás je důležité vidět, že Bůh projevil svou vůli mnoha svými znameními, neboť duchovní zápas proroka Eliáše Mu byl milý a přijímal ho. A když svatý prorok Eliáš žil ve vyhnanství, Bůh ho navštívil na hoře Choréb, v jeskyni, kde byl prorok v jisté beznaději ukrytý, a tam se mu zjevil „v hlasu tichého vánku“ (řec. εν εἰδει λεπτής αύρας) a zmírnil jeho úzkost... „A to byl pro proroka důležitý důkaz Boží přítomnosti v jeho životě.“

Nezapomínejme ani na to, že svatý prorok Eliáš byl jediným mužem Starého zákona, který byl vzat do nebe na ohnivém voze... A je rovněž jedním ze dvou svatých starozákonních mužů (vedle sv. proroka Mojžíše), který se zjevil při

Proměnění Páně na Hoře Tábor, kde rozmlouval spolu s Kristem během těchto vzácných a podivuhodných okamžiků v životě našeho Spasitele a Jeho učedníků.

„Také proto náš zbožný lid tak silně ctí svatého proroka Eliáše, takže všude jsou chrámy zasvěcené proroku Eliášovi, přičemž nejčastěji na vrcholcích hor, neboť také prorok Eliáš se musel utíkat na nepřístupné horské vrcholky, aby si zachránil život od šílených pronásledovatelů, kteří mu usilovali o život, a tam se prorok modlil, a tam se mu Bůh zjevoval.“

Starec Georgios také nám přeje:

„Abychom se na přímluvy svatého proroka Eliáše stali i my, pravoslavní křesťané, věrnými vůči Bohu našich Otců a současně neústupní ve věcech naší víry a našeho křesťanského života, a takto zůstali Bohu zasvěceni až do smrti!“

Homilii ke svátku **svatého proroka Eliáše Thesbitského** (2.8./20.7.)
vybral a přeložil **Michal Dvořáček**

Užitečné odkazy:

<https://www.youtube.com/watch?v=wgVigV5Q85E>

<https://www.youtube.com/watch?v=iNjoHn4GQHU>

<https://www.youtube.com/watch?v=PXUel16UA84>

<https://www.youtube.com/watch?v=9-Iyac4begc>

https://www.youtube.com/watch?v=ql9GHlF_u3g

Hlavní bibliografický pramen:

(+) Αρχιμ. Γεώργιος (Καψάνης), Καθηγούμενος της Ιεράς Μονής Οσίου Γρηγορίου, Άγιον Όρος. **Εἰς τὸν Ἅγιον Προφήτην Ἡλίαν τὸν Θεσβιτὴν (1988).** In: *Ομιλίες σε εορτές των Αγίων (των ετών 1981-1991) Β'.* Έκδοσις Ιεράς Μονής Οσίου Γρηγορίου, Άγιον Όρος 2017, s. 234-237. ISBN: 978-960-7553-35-5.